

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiot	Metody waloryzacji krajobrazu
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of valorisation of the landscape
Kierunek studiów	architektura krajobrazu
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II stopień magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	architektura i urbanistyka
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	dr hab. Ewa Trzaskowska
------------------------	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium			
Ćwiczenia			
laboratorium	26	I	
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe	4	I	
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowe zagadnienia z zakresu ekologii krajobrazu, typów krajobrazów
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie z pojęciami z zakresu waloryzacji krajobrazu.
2.	Metody waloryzacji krajobrazu ich roli, możliwości zastosowania i wykorzystywania w przygotowywaniu ekspertyz, badań naukowych czy innych działaniach projektowo-planistycznych.
3.	Ćwiczenie praktycznych umiejętności wykonywania waloryzacji krajobrazu, rozwijanie umiejętności analitycznego postrzegania przestrzeni.
4.	Uwrażliwienie na konsekwencje różnorodnych decyzji projektowo-planistycznych rzeczywistej przestrzeni.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma wiedzę z zakresu funkcjonowania środowiska przyrodniczego niezbędną do przeprowadzenia waloryzacji	K_W04
W_02	charakteryzuje metody waloryzacji krajobrazu	K_W06
W_03	Proponuje wykorzystanie odpowiednich metod waloryzacji w opracowywaniu analiz, ekspertyz, badań niezbędnych w kształtowaniu przestrzeni	K_W10, K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Dobiera odpowiednie metody waloryzacji i je przeprowadza na analizowanych terenach, które są przedmiotem kształtowania krajobrazu	K_U01, K_U12
U_02	Analizuje zjawiska, określa walory występujące na terenie objętym waloryzacją a później prezentuje wytyczne dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu	K_U05, K_U06, K_U13
U_03	Sporządza opracowania opisowo-graficzne waloryzacji krajobrazu będącą podstawą przygotowywania dokumentacji projektowo-planistycznej, potrafi też zaprezentować osiągnięte wyniki	K_U08, K_U10, K_U12, K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest otwarty na zdobywanie nowych umiejętności, doświadczeń i wiedzy	K_K01
K_02	Jest zdolny do podejmowania pracy w grupie przy opracowywaniu dokumentacji opisowo graficznej podczas przeprowadzania waloryzacji	K_K02
K_03	Działa na rzecz ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego poprzez odpowiedzialne projektowanie krajobrazu z uwzględnieniem dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz zasad zrównoważonego rozwoju	K_K03
K_04	Dbą o aspekty środowiskowe, społeczne w procesie kształtowania przestrzeni, postępuje zgodnie z ogólnie przyjętymi normami obowiązującymi w środowisku architektów krajobrazu i zasadami etyki	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Zapoznanie z pojęciami z zakresu waloryzacji krajobrazu</p> <p>Metody oceny krajobrazu kulturowego:</p> <p>Metoda SBE (Scenic Beauty Estimation – ocena piękna scenerii), oparta na ocenie estetycznej krajobrazu,</p> <p>Metoda krzywej wrażeń prof. Wejcherta, która stanowi graficzne przedstawienie doznań emocjonalnych obserwatora, związanych z estetyką otoczenia, podczas przesuwania się ciągiem czasoprzestrzennym</p> <p>Metoda Linii Prostej prof. Janeckiego</p> <p>Metoda JARK – WAK wg prof. Bogdanowskiego - metoda oceny jednostek i wnętrz krajobrazowych.</p> <p>Zakresy działania w następujących skalach:</p> <p>jednostki architektoniczno - krajobrazowe tzw. JARK (skala planistyczna);</p> <p>zespoły wnętrz architektoniczno - krajobrazowych tzw. ZWAK (skala urbanistyczna);</p> <p>wnętrza architektoniczno - krajobrazowe tzw. WAK (skala architektoniczna).</p> <p>Prowadzenie badań w terenie: zbieranie danych -inwentaryzacja,</p> <p>Prowadzenie wieloaspektowych analiz, ocena krajobrazu różnymi metodami waloryzacji</p> <p>Przygotowanie wytycznych projektowo-planistycznych</p>
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca pod kierunkiem, dyskusja	wykonanie waloryzacji	Aktywny udział w dyskusji notowany na liście obecności, Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
W_02	prezentacja metod waloryzacji krajobrazu i omówienie metodyki wykonywania badań	Wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
W_03	Praca pod kierunkiem, dyskusja Praca z materiałem kartograficznym	wykonanie waloryzacji	Aktywny udział w dyskusji notowany na liście obecności, Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne Rozmowa sokratyczna Metoda obserwacji w terenie	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
U_02	Rozmowa sokratyczna Analiza kartograficzna Ćwiczenia praktyczne Praca zespołowa w grupach połączona z dyskusją Metoda obserwacji w terenie	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych

U_03	Rozmowa sokratyczna Ćwiczenia praktyczne Praca zespołowa w grupach połączona z dyskusją Metoda obserwacji w terenie	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenia praktyczne Rozmowa sokratyczna	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy, sprawozdanie z zajęć terenowych
K_02	Ćwiczenia praktyczne Praca w grupach Rozmowa sokratyczna Metoda obserwacji w terenie	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy sprawozdanie z zajęć terenowych
K_03	Ćwiczenia praktyczne Praca w grupach Metoda obserwacji w terenie	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy sprawozdanie z zajęć terenowych
K_04	Rozmowa sokratyczna Ćwiczenia praktyczne Praca w grupach	wykonanie waloryzacji	Wydruk pracy,

VI. Kryteria oceny, wagi

Laboratorium:

Na końcową ocenę składają się:

- waloryzacje krajobrazu wykonane: metodą SBE, metodą linii prostej, metodą Wejcherta, JARK, WAK (opracowanie tekstowo-graficzne) 80%
- aktywny udział w zajęciach i dyskusjach 20%

Zajęcia terenowe:

Na końcową ocenę składają się:

- praca samodzielna w terenie, wykonanie inwentaryzacji, waloryzacja krajobrazu wybranych terenów z zastosowaniem wybranych metod, sprawozdanie z przeprowadzonych badań (opracowanie tekstowo-graficzne 80%)
- aktywny udział w zajęciach terenowych 20%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	35

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Bogdanowski J. 1976. Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu. Polska Akademia Nauk.. Zakład Narodowy im.Ossolińskich. Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk. Janecki J. 1995. Natura jest krzywa, „Człowiek i przyroda” 3, Wyd. Eko KUL, Lublin, s. 35-42. Litwin U., Bacior S., Piech I., Metodyka waloryzacji oceny krajobrazu, 2009 – dostępny w Internecie: http://vlp.com.ua/files/02_72.pdf Myga-Piątek U. 2007. Kryteria i metody oceny krajobrazu kulturowego w procesie planowania przestrzennego na tle obowiązujących procedur prawnych, [w]: Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. (red.), Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym, Gdańsk – Warszawa: 101-110 – dostępne w Internecie: http://www.paek.ukw.edu.pl/wydaw/vol19/myga_piatek_2007.pdf
Literatura uzupełniająca
Daniel, T.C., Boster, R.S. 1976. Measuring Landscape Esthetics. The Scenic Beauty Estimation Method. USDA Forest Service Res. Paper RM-167. Fort Collins. Dąbrowska-Budziło K. 2001. Walory widokowe krajobrazu. W: Architektura krajobrazu a planowanie przestrzenne. Red. K. Pawłowska Politechnika Krakowska, Kraków: 239-248. Śleszyński P. 1999. Nowa metoda oceny atrakcyjności wizualnej krajobrazu. Problemy Ekologii Krajobrazu 5: 37-55 Wejchert K. 1984. Elementy kompozycji urbanistycznej. PWN, Warszawa